IVA PEKÁRKOVÁ

ZÁPISKY Z LONDÝNA

LETTERS FROM LONDON

Text namluvený rodilými mluvčími

DVOJJAZYČNÁ KNIHA PRO POKROČILÉ

★★★

edika.

Iva Pekárková

Lucie Pezlarová

Pavel Theiner

ZÁPISKY Z LONDÝNA
LETTERS FROM LONDON

dvojjazyčná kniha

Edika
Brno
2013

ZÁPISKY Z LONDÝNA
LETTERS FROM LONDON

dvojjazyčná kniha

Iva Pekárková

Překlad: Pavel Theiner
Didaktizace: Lucie Pezlarová
Odborná korektura: Ingrid Fatrola
Fotografie: Katerina Janouskova Photography
Autor fotografie na zadní straně: Kenneth Osieme Odozi
Obálka: Martin Sodomka
Odpovědná redaktorka: Kateřina Hošková
Technický redaktor: Jiří Matoušek

CD nahráno ve Studiu 22
Režie, editace a hudba: Mario Buzzi
Ženský a mužský hlas: Lauren E. McEvoy, Duncan Hendy

Objednávky knih:
www.albatrosmedia.cz
eshop@albatrosmedia.cz
bezplatná linka 800 555 513
ISBN 978-80-266-0385-6

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2013 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 080.
© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Zábava i poučení aneb jak pracovat s knihou, kterou právě držíte v ruce

Čtení a vyprávění příběhů je odpradávna jedním z nejmocnějších a nejpřirozenějších způsobů předávání informací, postojů a pocitů. Ovšem nejen to. Prostřednictvím poutavých historek můžete velmi příjemným způsobem získat nebo prohloubit své znalosti a dovednosti týkající se porozumění cizímu jazyku. Neméně důležitá je také možnost zamyslet se nad kulturními a společenskými souvislostmi a zajímavostmi, na které můžete narazit při pobytu v zemi, kde se daným jazykem mluví, v našem případě ve Velké Británii.

Jak ovšem na to, abyste kromě zábavy vytěžili z této knihy i co nejvíce pro vaši angličtinu? Pojďme si společně projít pár užitečných tipů, rad a strategií.

První, čeho si pravděpodobně všimnete, je poznámkový aparát, který obsahuje překlad složitějších termínů nebo slovních spojení. To vám umožní plynulejší čtení bez použití slovníku. Ponořte se do příběhů, ne do hledání neznámých slovíček – je to rychlejší, zábavnější a dokonce i efektivnější pro nabývání jazykových dovedností.

Na konci každé kapitoly najdete užitečné poznámky a komentáře k jazykovým prostředkům, které zde byly použity. Můžete tedy srovnat trochu teorie s praktickým použitím v konkrétních souvislostech. To, jestli se vám podařilo tyto informace vstřebat, si můžete ověřit v jednotlivých cvičeních.

Honí se vám po přečtení příběhu hlavou spousta myšlenek? Vyvolal ve vás text potřebu přemítat o něm, i když je kniha už dávno zavřená? Zkuste ji zase na chvíli otevřít a spolu s autory si položit pár otázek. Třeba se o sobě i něco dozvíte. A i kdyby ne, zformulováním odpovědí v angličtině si zopakujete slovíčka a fráze z textu a procvičíte si, jak odpovídat na otázky. Klidně i nahlas!

Řeč je živou součástí každodenního života lidí. Učíte-li se jazyk jiné země, nepochybně nasáváte nejenom nové výrazy a gramatické struktury, ale také kulturu a historii dané oblasti. Někdy může být důvěrně známá, někdy může překvapit. Pro lepší orientaci a pochopení textu jsou proto do některých kapitol zařazeny i poznámky týkající se kulturních a společenských souvislostí.

Součástí publikace, kterou jste si zakoupili, je i CD, na kterém naleznete příběhy z knihy namluvené rodilými mluvčími. Můžete tedy pracovat nejenom s tištěným textem, ale zdokonalíte si i poslechové dovednosti a ujasníte si správnou výslovnost. Výhodou je, že se k textům můžete kdykoli podle vlastní chuti vracet. Buďte trpěliví, pokud neporozumíte mluvenému textu hned napoprvé. To není nic neobvyklého. Vezměte si na pomoc knihu, můžete si příběh přečíst znovu, nebo sledovat očima danou pasáž a tím získat větší jistotu. Při každém poslechu si z textu odnesete něco nového.

Lucie Pezlarová

Introduction

I think I hit the right chord with many when I proclaimed[1] that for us, central Europeans, Britain remains a magical place. It is near yet distant, intimately known to us, yet remains uncharted territory[2]. 'Good old England' is familiar to us from Agatha Christie's detective stories and this familiarity still counts for something (as I describe in the chapter, **Hurrah, Englishwomen – and how things may be different to what they seem**), this is not the case by any means elsewhere (as I describe in some other chapters).

Britain is an island with a clearly defined boundary[3], which accepts into its fold more immigrants from every corner of the world and behaves more kindly to them than the vast majority of other European countries. (You can read more on this theme in chapters **Czechs, Slovaks, Hungarians and other Poles in London – England just ain't[4] what it used to be** and **Czech and Slovak Romanies[5] in Britain – experiences of an interpreter**.)

England has managed to retain some traditions right to this day – for example, you do not have to carry an ID with you and are permitted to drive without having your driving licence with you as long as you are ready to produce it within twenty-four hours at a police station. However endearing[6] such freedoms are, they cause a newly-arrived immigrant numerous problems (see[7] **Who are you? Where do you live? – How to survive without an ID card**). Even when we look at 'traditional British traits' as we imagine them to be, in my experience much of that has survived. (You can read about this in chapters **Is there anarchy in Britain?** and **'I am really not happy about this' – Can the English deal with the extremists?**.) In some ways the 'restrained' British character fuses with the less restrained[8] immigrant one – with an excellent outcome. (See **Darn it, why is everybody so pleasant – About the contagiousness[9] of moods**.)

In certain cases, the outcome[10] isn't so excellent (as I show, for example, in the chapter **'Hands up!' screamed the scumbag with his voice breaking**).

Everyone is aware that British English is different to the American version, but often we forget how many various accents and dialects we may come across in England – and we don't even have to leave London behind. (I write about a totally different British English, its origins and its form today in the chapter **All about the Cockney nation, rooster's egg and the connecting up of a loaf and a hoover**.)

Incomers from countries – which, until recently, were embedded in Eastern Europe but are now fully-fledged members of the European Union – are seeing their lives transformed by England (see **London works[11] like a rehab centre[12], Marriage dating agency Inajiffy** and **'Send me a whitie! I don't want a black man!'**), and simultaneously they themselves are making an impact on England, sometimes for the better, sometimes not (as you can read in the chapter **The more languages you know, the more monkey-like you become**).

Úvod

Myslím, že mnohým mluvím z duše, když prohlásím, že pro nás Středoevropany má Británie mimořádné kouzlo. Je zároveň blízká i vzdálená, důvěrně známá a neprobádaná. „Dobrou starou Anglii" dopodrobna známe z detektivek Agathy Christie, a tyhle naše znalosti v něčem pořád platí (jak popisuju v kapitole **Hurá, Angličanky! a o tom, jak je kolikrát všechno jinak**), v mnohém neplatí ani náhodou (jak popisuju v řadě jiných kapitol).

Británie je ostrovní země s jasně vytyčenou hranicí, která přitom do svého lůna přijímá víc imigrantů ze všech končin světa a chová se k nim vlídněji než naprostá většina ostatních evropských zemí. (O tom si přečtete v kapitolách **Češi, Slováci, Maďaři a jiní Poláci v Londýně – Anglie už není to, co bývala** nebo **Čeští a slovenští Romové v Anglii – zážitky tlumočnice**.)

Některé tradice se v Anglii zachovaly dodnes – třeba že u sebe nemusíte nosit doklad totožnosti a smíte sedět za volantem bez řidičáku, tedy za předpokladu, že jste schopní během čtyřiadvaceti hodin policistům řidičský průkaz ukázat. Jakkoli je taková svoboda roztomilá, čerstvému přistěhovalci může způsobit nemalý problém (viz **Kdo jste? A kde bydlíte? – Jak přežít bez občanky**). I z „tradiční britské povahy", tak jak jsme si ji představovali, se – aspoň podle mých zkušeností – mnohé zachovalo. (O tom se dočtete v kapitolách **Je v Británii anarchie?** a **„Nemám z toho ani trochu radost" – Poradí si Angličané s extrémisty?**) V něčem se „umírněná" britská povaha mísí s méně umírněnou imigrantskou, se skvělým výsledkem. (Viz **Proč jsou, kruciš, všichni tak milí? – O nakažlivosti nálad**.)

Jindy výsledek tak skvělý není – jak popisuju třeba v kapitole **„Ruce vzhůru!" zařval zmetek mutujícím hláskem**.

O britské angličtině sice každý ví, že je jiná než ta americká, ale leckdy zapomínáme na to, s kolika různými přízvuky a nářečími se v Anglii můžeme setkat, a ani nemusíme vytáhnout paty z Londýna. O docela jiné britské angličtině, jejím původu a dnešní podobě píšu v kapitole **O národu Cockneyů, kohoutím vejci, zapojování bochníku a vysavači**.

Přistěhovalcům ze zemí, které ještě donedávna patřily k východní Evropě, ale dnes jsou právoplatnými členy Evropské unie, Anglie diametrálně mění životy (viz **Londýn funguje jako odvykací centrum**, **Manželská seznamka Natotata** nebo **„Pošlete mi bělocha! Černýho nechci"**) a zároveň oni sami rapidně mění Anglii, někdy k lepšímu, někdy taky ne (jak se můžete dočíst v kapitole **Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi opicí**).

All in all, the Brits remember well the expansionism of their Empire, they are slightly ashamed for the era of colonisation and en masse[13], as well as individually try and suppress their racist prejudices. One of the last remaining places where you can come up against open racism spouted by white English folk are nursing homes for the aged. (Read the chapter **Taxi ride for an old slipper**.)

The Anglican Church has modernised itself, become more worldly, since the days of Agatha Christie (see **Coming home pissed**[14] **from church – Troubles of the Anglican Church**). In contrast, English parks have remained the same from the time when Karel Čapek wrote about them with such elation, and the relationship to living creatures is less naïve today and more ecologically sound than in the days of yore[15], but, as ever, it remains heartfelt[16] (as you will be able to read in the chapter **Do you like green spaces? Go to…**)

Is it actually possible to get to know the English and England intimately? I am not sure – even after seven years of living here. It is possible to learn to speak 'the proper Brit way'[17], cotton on to the present-day local slangs of various classes, find friends among true-born English people – even though it is undoubtedly harder for us incomers than to find friends among other foreigners, wherever they may come from. So, even though I am not sure whether one can get to know England through and through, I know exactly how to fix it, after years of life as an immigrant, for us to discover a totally new perspective on things and to see them in a different light. It suffices to invite a Czech mate to your home, or, more precisely, not resist him or her coming round. (How such a visitor opened my and my partner's eyes I describe in the chapter **An unorthodox baptism**[18] **in the waters of the Thames – all about visitations'**[19].)

This book about England is far from complete. After all, it only incorporates experiences and tales which I either went through or heard. If you read it carefully (in Czech as well as in English) you will most definitely not become an expert on England and the English language. But I will guarantee that you will know more than before[20].

Vysvětlivky

1. proclaim – prohlásit
2. uncharted territory – nezmapované území
3. boundary – hranice, hraniční čára
4. ain't = isn't, aren't
5. Romanies – politicky korektní označení pro Romy, jednotné číslo je Romany
6. endearing – roztomilý
7. see – viz
8. restrained – umírněný, zdrženlivý
9. contagiousness – nakažlivost
10. outcome – výsledek

Angličané se vesměs dobře pamatují na rozpínavost svého impéria, za období kolonializace se trochu stydí a organizovaně i individuálně v sobě potlačují rasové předsudky. K posledním z míst, kde se můžete setkat s otevřeným rasismem ze strany bílých Angličanů, patří domovy pro seniory. (Přečtete si **Jak jsem vezla starou bačkoru**.)

Anglikánská církev se od dob Agathy Christie snad ještě o něco zmodernizovala a zesvětštěla (viz **Ožralý přijdeš z kostela – Problémy anglikánské církve**). Anglické parky naproti tomu zůstaly stejné jako v dobách, kdy o nich s takovým nadšením psal Karel Čapek, a vztah k přírodě a živým tvorům je dnes v Anglii méně naivní a víc ekologický než kdysi, ale právě tak vřelý (jak se dočtete v kapitole **Máte rádi zeleň? Jděte do p…**).

Je možné Anglii a Angličany beze zbytku poznat? To nevím – ani po sedmi letech, co tu žiju. Je možné se naučit mluvit „po britsku", pochytit současné britské slangy různých tříd, nalézt si kamarády mezi rodilými Angličany – i když je to pro našince nepochybně těžší než si nalézt kamarády mezi přistěhovalci odkudkoli. Ale i když si nejsem jistá, jestli Anglii lze beze zbytku poznat a „prokouknout", vím přesně, jak to zařídit, aby nám po letech života v emigraci narostly fungl nové oči a my jsme začali věci kolem sebe vidět v novém – a růžovějším – světle. Stačí si pozvat na návštěvu kámoše z Česka – nebo se, lépe řečeno, jeho návštěvě nebránit. (Jak mně a mému souputníkovi K. takový návštěvník otevřel oči, popisuju v kapitole **Netradiční křest vodami Temže – o návštěvách**.)

Tahle knížka o Anglii zdaleka není úplná. Obsahuje koneckonců jen zkušenosti a příběhy, které jsem tu zažila nebo slyšela já sama. Pokud si ji pozorně přečtete – česky a anglicky – určitě o Anglii a angličtině nebudete vědět všecko. Ale můžu vám zaručit, že o ní budete vědět víc.

11. work – v tomto kontextu znamená „fungovat", nikoli „pracovat"
12. rehab centre – odvykací centrum, rehab je zkratka od rehabilitation, tj. znovuzačlenění do společnosti
13. en masse – hromadně, všichni spolu
14. pissed – slangový výraz pro opilého, je silnější/vulgárnější než ožralý
15. in the days of yore – za dávných dob (literární výraz, nepoužívaný v běžné hovorové komunikaci)
16. heartfelt – srdečný, vroucí, procítěný, vřelý
17. the proper Brit way – správně britsky
18. baptism – křest
19. visitation – návštěva
20. hovorové, spisovná verze je: You know more than you knew before.

Notes (poznámky)

accent x dialect

Everyone is aware that British English is different to the American version, but often we forget how many various ***accents and dialects*** *we may come across in England.*

Accent /ˈæksnt/, tedy přízvuk nebo akcent, je rozdílný způsob výslovnosti. To znamená, že lidé s různým přízvukem vyslovují stejné slovo různě. Může jít např. o *British accent* (britský přízvuk) nebo *American accent* (americký přízvuk). Na druhou stranu *dialect*,daɪəlekt/, tedy dialekt znamená nářečí, tj. použití např. odlišné slovní zásoby nebo i gramatiky.

Comma (čárka)

V angličtině existuje hodně pravidel týkajících se psaní čárek. My se postupně podíváme na některá z nich. Nicméně, pokud si nejste jisti, platí pravidlo: *When in doubt, leave it out*. Znamená to něco jako: když si nejste jisti, vynechejte ji. Postupně se podíváme na několik pravidel týkajících se čárek, všechna by zabrala polovinu knihy.

England has managed to retain some traditions right to this day – ***for example,*** *you do not have to carry an ID.*

Za *for example* píšeme vždy čárku. Toto neplatí, pokud použijeme *e.g*. V takovémto případě čárku nepotřebujeme.

*We saw lots of cats, dogs, rabbits****, etc****.* Tento příklad se neobjevuje v textu, ale hodí se sem.

- Pravidlo zní: Před *etc.* píšeme vždy čárku.

Fráze a vazby:

- *familiar to* – povědomé. Pokud je vám něco povědomé, řeknete '*It is familiar to me*'. *Familiar* se tedy pojí s předložkou *to*. V textu se nám objevila věta: '*Good old England' is familiar to us from Agatha Christie's detective stories*.
- *make an impact on something* – mít dopad na něco. Tato fráze se také často používá se slovesem *have*, tedy *have an impact on something.*

Simultaneously they themselves are ***making an impact*** *on England.*

Británie, Anglie a ty další

Cizinci často označují všechny obyvatele Britských ostrovů za Angličany a jim se to ne vždy líbí. Jak to tedy je? Oficiální název země je *The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*, tj. Spojené království Velké Británie a Severního Irska. Velká Británie (*Great Britain*) se pak dělí na Anglii (*England*), Wales (*Wales*) a Skotsko (*Scotland*). Každá z těchto částí Spojeného království má své hlavní město, parlament, vzdělávací systém atd.

Šlo by to vyjádřit i takto:

- Anglie + Wales + Skotsko = Velká Británie
- Velká Británie + Severní Irsko = Spojené království

Obyvatelé jednotlivých částí Spojeného království jsou hrdí na to, že jsou Skoti (*Scottish, Scot*), Velšané (*Welsh*), Angličani (*English*) nebo Irové (*Irish*), a Skotovi se rozhodně nebude líbit, když mu řeknete, že je *English*.

Food for thought

- Have you ever lived in a foreign country or stayed long-term in one?
- If yes, what was it like?
- What kind of problems have you encountered when on holiday?
- Have you ever had to follow some special rules when in a foreign country?

CITY CRUISES

www.tidythames.co.uk
020 7378 1211
TIDY THAMES 1

Hurrah, Englishwomen!

And how things may be different to what they seem

They looked spot on[1]. As if they'd walked out of an Agatha Christie detective story (which were the only books in English I was able to get hold of[2] in Czechoslovakia in the 1980s). Three ladies 'of a certain age', shod[3] in comfortable lace-up shoes[4], wearing businesslike skirt suits[5] and on their heads something like felt[6] hats. What was the most English thing about them (at least with my limited horizons) was their stiff, almost prissy[7], way of holding their heads and a greyish motherly glare with which they observed the outside world as if searching for something, anything, that they could rectify by their mere[8] Englishness. It was May 1985 and the day before I had illegally crossed the border from Yugoslavia and arrived in Venice. These three dames[9] in San Marco Square were the first living Englishwomen I ever set my eyes upon[10].

I couldn't help myself, I raced immediately towards them. It was mid-afternoon, and using my embarrassingly ham-fisted[11] classroom English with its somewhat Victorian turn of phrase[12] I stammered: 'Ladies, I've never met an English person of the female gender before. If I may be so bold, would you allow me to invite you for an afternoon tea?'

The ladies were being coy[13] but let themselves be persuaded – and without batting an eyelid[14] I paid for four cups of tea in a touristy café[15], using roughly one-third of the monies I managed to smuggle through to the West. But I had absolutely no regrets. My heart was pounding wildly, I was in love with the three English ladies, one-and-all. Not much was said, they understood me (or with their typical English good manners, pretended to), but I hardly understood a word. In that fenced-in Czechoslovakia of my childhood and adolescence, I came across just the one Scot and three Americans. Books in English were like gold-dust (apart from the afore-mentioned[16] Agatha), and good-quality dictionaries were non-existent. Almost without exception, I only chatted in English with folk who laboriously learned the language like me – at school. And the well-known fact is that two non-native speakers always communicate better than when trying to talk to a proper native speaker. Just as Karel Čapek in his days, I found to my surprise that I can't speak English.

But all the more mysterious and wonderful was the England ingrained[17] in my dreams. If all the ladies in England are as brilliant as these, then there was no doubt that the country itself was absolutely sensational. Just the day before, while trying to cross the border, I was helped by an English sailor working for the time being as a lorry driver: he had marvellous tattoos on his arms and a gold ring in his ear – he explained to me that it was a reminder of his first crossing of the Equator. I was walking with my rucksack on my back and he waited for me, I'd say visibly moved, on the Italian side of the border and then invited me to dinner. He asked whether I needed any money.

Hurá, Angličanky!
A o tom, jak je kolikrát všechno jinak

Vypadaly naprosto přesně. Jak vystřižené z detektivky od Agathy Christie (což byly jediné knížky v angličtině, které se mi v tehdejším Československu podařilo sehnat). Tři dámy „jistého věku", obuté do pohodlných šněrovacích botek, oblečené do střízlivých kostýmků, na hlavě plstěné – nebo jaké – kloboučky. Ale co na nich bylo to nejangličtější (teda aspoň v mých málo informovaných představách), bylo jejich vzpřímené, snad až trochu upjaté držení hlavy a šedě mateřský pohled, kterým obhlížely svět, jako by pátraly po něčem, čemkoli, co by mohly jednou provždy napravit svou pouhou anglickostí. Byl květen roku 1985, den předtím jsem ilegálně přešla přes hranici z Jugoslávie a dorazila do Benátek. Tyhle tři dámy na náměstí San Marco byly první živé Angličanky, které jsem v životě viděla.

Nemohla jsem si pomoct: hned jsem se k nim hnala. Bylo odpoledne a já jsem trapně školometskou, poněkud viktoriánskou angličtinou vykoktala: „Dámy – ještě nikdy jsem se nesetkala s žádnou anglickou osobou ženského pohlaví. Směla bych vás – není-li to příliš smělé – pozvat na čaj o páté?"

Dámy se trochu upejpaly, ale pak si daly říct – a já jsem bez mrknutí okem zaplatila za čtyři šálky čaje v kavárně pro turisty asi tak třetinu peněz, které se mi podařilo propašovat na Západ. Ale nelitovala jsem toho ani náhodou. Srdce mi divoce bušilo, byla jsem do svých tří anglických dam kolektivně zamilovaná. Mnoho jsme si toho neřekly – ony mi sice rozuměly (nebo to aspoň s typickou anglickou zdvořilostí předstíraly), ale já jim skoro vůbec ne. V zadrátovaném Československu jsem za celé své dětství a mládí narazila na tři Američany a jednoho Skota. Knížky v angličtině se skoro nedaly sehnat (kromě zmíněné Agathy), a pořádné slovníky už vůbec ne. Anglicky jsem si povídala téměř výhradně s lidmi, kteří se ten jazyk taky pracně naučili ve škole – a jak známo, dva nerodilí mluvčí se vždycky dorozumějí líp mezi sebou než s rodilým mluvčím. Zjistila jsem, jako svého času Karel Čapek, že ke svému překvapení neumím anglicky.

Ale o to tajemnější a skvělejší zůstala Anglie v mých snech. Jestli jsou všechny dámy v Anglii stejně skvělé jako ty moje, říkala jsem si, ta země musí být naprosto úžasná. Zrovna den předtím mi při přechodu hranic pomohl britský námořník, momentálně řidič náklaďáku: byl nádherně tetovaný na pažích a v uchu měl kulatou náušnici – vysvětlil mi, že to je vzpomínka na jeho první přeplutí rovníku. Šla jsem pěšky i s batohem, ale on na mě čekal, téměř dojatě, na italské straně hranic, a pak mě pozval na večeři. Zeptal se, jestli nepotřebuju peníze. Jako ostřílená stopařka jsem ocenila,

As an experienced hitchhiker, I appreciated that although he was awfully sweet to me he didn't attempt in any way or form to chat me up. Simply, a true English gentleman.

By fate, it has always been the case that I only met great Englishmen and Englishwomen. Or did I perhaps only see in every Englishman and Englishwoman their positive qualities and ignored the rest? The fact remains that every one of them was lovely. It is true that I met them all abroad – in Europe, Thailand, Malaysia, New York. And reality, as everyone knows, is that you can buy the best Italian pizza on 14th Street in Manhattan and the most repulsive Chinese food in China. England stayed in me for a long time as the island of my dreams, and it is not out of the question that I avoided it for ages because of a subconscious fear that my view of it might change. Several visits to London, Oxford and Glasgow ensured my notion[18] that Britain is just marvellous did stay with me, and if I thought of anything there that seemed out of synch[19] it must surely be my own fault.

But it must be said that I also became aware that everything is really expensive. 'You want to live in London? Have you lost your senses?' I shouted at K. who remained steadfast[20] in his opinion that we must move across the English Channel. 'You know how much a cup of coffee costs? Three pounds, matey[21]! And you have no idea how much accommodation costs. All we will end up doing is busting our arses to pay the rent.'

'No hassle, there's always a way,' K. smiled. And got my gander going[22].

'You've never been to England, I've been there three or four times. And I'm telling you –'

K., in truth, found himself at the stage where he wasn't sure whether London is a big city in England or the other way round. England, in his imagination, fused with London into one as the only place to live. Well, maybe I am being unfair. The fact is that my notions about England were, as it turned out, false. K. was right, and things are not what they seem. In the centre of London coffee still costs three pounds, posibly four. But in a café on the outskirts you can buy a passable[23] cup of coffee for 60p and the Albanian waiter offers you a smile on top. I regularly buy 200 g of instant coffee granules for 99p. It's so cheap that I tend to buy it for my friends when I am off to visit my homeland.

From the time we arrived in London, England has transformed itself into two separate entities[24]: a land which I half-dreamt up and visited several times. And the land in which we now live. The first one is somewhat reserved, in all senses right and proper and, just between the two of us, a little boring. The new one is colourful, wild, fresh with many things left to discover.

When I desperately tried to find a Caucasian[25] Englishman in South Norwood (a part of South London), for a radio interview, I realised that the two perspectives of England aren't just down to me. They are also embedded[26] in native-born English people.

že ke mně byl sice hrozně milý, ale ani náhodou se mě nepokusil sbalit. Prostě pravý anglický gentleman…

Nějak se stalo, že jsem v životě potkávala jen samé skvělé Angličany a Angličanky. Nebo jsem v každém Angličanovi či Angličance viděla jen to nejlepší a ignorovala zbytek? Fakt je, že všichni, všichni byli skvělí. Ovšem potkala jsem je všechny v zahraničí – v Evropě, v Thajsku, v Malajsii, v New Yorku. A jak známo, nejlepší italskou pizzu koupíte na 14. ulici na Manhattanu a nejhnusnější čínské jídlo v Číně. Anglie pro mě dlouho zůstala vysněným ostrovem – a není vyloučené, že jsem ji dlouho nenavštívila právě kvůli podvědomému strachu, že bych si o ní mohla zkazit mínění.

Několik návštěv Londýna, Oxfordu a Glasgow ve mně pořád ještě zanechalo dojem, že Spojené království je prostě úžasné, a kdyby se mi na něm snad něco nezdálo, je to zcela jistě moje vina.

Ovšem taky ve mně zanechalo dojem, že je tu všechno šíleně, ale šíleně drahé. „Ty chceš žít v Londýně? Seš normální?" křičela jsem na K., který pořád a pořád trval na tom, že se musíme odstěhovat za Kanál. „Víš, kolik tam stojí hrnek kafe? Tři libry, kámo! Kolik tam stojí bydlení, to si vůbec představit nedovedeš. Nebudeme dělat nic jinýho než vydělávat na byt."

„To se vyřeší, neboj," usmál se K. Čímž mě rozčílil.

„Tys v Anglii nikdy nebyl, já třikrát nebo čtyřikrát. A teď ti říkám –"

K. se skutečně nacházel ve stádiu, kdy si nebyl tak docela jistý, jestli je Londýn velké město v Anglii, anebo obráceně. Anglie s Londýnem v jeho představách splývala v jediné vysněné místo k žití. No, možná mu křivdím. Fakt je, že moje představy o Anglii byly, jak se ukázalo, mylné. K. měl pravdu a všechno je úplně jinak. Šálek kávy v centru pořád stojí tři libry, možná dokonce čtyři. Ale v jídelně na předměstí koupíte ucházející kafe za šedesát pencí a ještě se na vás albánský číšník usměje. Dvě stě gramů rozpustných kávových granulí běžně kupuju za 99p. Jsou tak laciné, že je při každé cestě do Čech vozím kamarádkám.

Od doby, co jsme v Londýně, se pro mě Anglie proměnila ve dvě odlišné země: tu, kterou jsem si napůl vysnila a několikrát navštívila. A tu, kde momentálně žijeme. Ta původní je upjatá, po všech stránkách korektní a – mezi námi – trochu nudná. Ta nová je barevná, divoká, nová, pořád je v ní spousta věcí k objevování.

Když jsem ve čtvrti South Norwood v jižním Londýně zoufale hledala „domorodce", čistokrevného bílého Angličana, který by se uvolil udělat rozhovor pro rozhlas, pochopila jsem, že dva pohledy na Anglii nemám jenom já. Mají je i rodilí Angličané.

Somehow, they are incapable of putting together their idealised vision of their country with what they see around them.

Perhaps they have read, like me, too many Victorian-era novels or books written some eighty years ago. Perhaps England is changing in a way which perplexes[27] not just English people but quite a few immigrants as well. K. is among them. The England of today is an amazing mish-mash[28] of scrupulously retained[29] democratic traditions, indignation[30], opinions as to what is 'British' and what is 'unBritish', as well as lifestyles borrowed from America, which are welcomed by some but resisted by others. It's not an easy knot to disentangle[31]. But definitely not boring.

Vysvětlivky

1. spot on – přesně, dokonale
2. get hold of something – sehnat něco
3. shod je minulý čas od slovesa shoe – obutý
4. lace-up shoes – boty s tkaničkami, šněrovací boty
5. skirt suit – dámský kostýmek
6. felt – plstěný
7. prissy – upjatý. Toto slovo má v angličtině negativní nádech.
8. mere – pouhý
9. dame – dáma
10. set someone's eyes upon someone – uvidět
11. ham-fisted – neobratný, nešikovný
12. turn of phrase – formulace
13. coy – stydlivý, upejpavý, ostýchavý
14. without batting an eyelid – bez mrknutí oka
15. viz. poznámky ke kapitole *Introduction*
16. afore-mentioned – dříve zmíněný
17. ingrained – zakořeněný, pevný
18. notion – pojem, představa, názor
19. out of synch – v nesouladu
20. steadfast – pevný, neochvějný
21. matey – čéče
22. get someone's gander going – vytočit někoho do vrtule (hovorové)
23. passable – slušný, ucházející
24. entity – subjekt, bytost
25. Caucasian – bělošský, běloch
26. embedded – vrytý, zakořeněný (postoj)
27. perplex – nejít do hlavy, nejít na rozum
28. mish-mash – mišmaš
29. scrupulously retained – svědomitě udržovaný

Nějak si nedovedou dát dohromady idealizovanou představu o své vlasti s tím, co vidí kolem sebe.

Možná že četli – tak jako já – příliš mnoho viktoriánských románů či knížek napsaných před osmdesáti lety. Možná se Anglie skutečně rapidně mění způsobem, nad kterým vrtí hlavou nejen Angličané, ale i leckterý imigrant, K. mezi nimi. Dnešní Anglie je úžasná směska úzkostlivě dodržovaných demokratických tradic, rozhořčení, názorů na to, co je „britské" a „nebritské", a taky životních stylů přebraných z Ameriky, což někteří vítají, jiní se tomu brání. Není to jednoduchý uzel k rozpletení. Ale o to méně nudný.

30. indignation – rozhořčení, pobouření
31. disentangle – rozmotat

Notes (poznámky)

Dekády/Desetiletí

V prvním odstavci se mluví o *'Czechoslovakia in the 1980s'*, tedy Československu v 80. letech 20. století.

1980s (nineteen eighties) znamená 80. léta 20. století. V neformálním kontextu lze také použít *80's nebo 80s (eighties)*. Dekády se v angličtině vždy píší s určitým členem *the* a používá se předložka *in*, např. *v 60. letech 19. století* se řekne *in the 1860s*.

- *The economy grew in the **1980s** and **1990s**.* Ekonomika rostla v 80. a 90. letech.
- *He was born in the **70's**.* Narodil se v 70. letech.

Apostrof se používá pouze u zkrácené (neformální) formy zápisu, tj. *60's*. Kombinace ~~*1960's*~~ se nepoužívá. Dekády můžeme také rozepsat slovy:

- *The British economy grew in the eighties*. Britská ekonomika rostla v 80. letech.

Sloveso *'be'* (být) v průběhu

V této kapitole se objevily následující věty:

- *The ladies were being coy…*
- *Well, maybe I am being unfair.*

Sloveso *be* se používá v průběhu jen výjimečně. Nabývá význam „chovat se" nebo „jednat". Podívejte se na následující příklady:

He is stupid. Je hloupý. (je to můj názor nebo fakt)	*He is being stupid.* Chová se hloupě/jako hlupák.

She is always careful. Je vždy opatrná. (má to v povaze)	*She is being careful.* Je opatrná. (teď, v této situaci)
They are not usually selfish. Obvykle nejsou sobečtí.	*They are being selfish.* Chovají se jako sobci. (v tuto chvíli)
She is sick. = She is ill. Je nemocná.	*She is being sick.* Zvrací.

Přípona –ness

…they could rectify by their mere Englishness…

Koncovka *–ness* slouží k tomu, aby se z přídavného jména stalo podstatné jméno. *Englishness* znamená „anglickost". Zde jsou další příklady:

- *happy* – šťastný, *happi**ness*** - štěstí
- *good* – dobrý, *good**ness*** - dobro
- *friendly* – přátelský, *friendli**ness*** - přátelskost
- *correct* – správný, *correct**ness*** – správnost, korektnost
- *aware* – být si vědom, *aware**ness*** – povědomí, uvědomělost

Money x Monies

*…using roughly one-third of the **monies** I managed to…*

V běžné komunikaci většinou používáme slovíčko *money* (peníze) jako nepočitatelné podstatné jméno. V kontextu finančnictví nebo práva se často objevuje *monies*, psáno také *moneys*. Jde o formální výraz, který se překládá jako „finanční prostředky". Použití slova *monies/moneys* naznačuje, že jde o finanční prostředky z různých zdrojů.

- *Further **monies** have been put into the trust.* Do fondu byly vloženy další finanční prostředky.
- *He is responsible for handling **monies** in the company.* Má na starosti finanční prostředky ve společnosti.
- *I have found some **money** under my bed.* Pod postelí jsem našel nějaké peníze.

Pozor *monies*, stejně jako *money*, je nepočitatelné podstatné jméno.

Currency (měna)

…buy a passable cup of coffee for 60p…

Měny, které mají symboly, se píší před částku bez mezery. Toto se týká liber £ (*pound*), dolarů $ (*dollar*), eur € (*euro*) a yenů ¥ (*yen*).

- $50 (*fifty dollars*)
- €25 (*twenty-five euros*)

Pence (penny) a centy (cents) se píší za částkou.

- 60p – čteme / 'sıksti pi:/, celé slovo *pence* /pens/ se v běžné hovorové angličtině používá zřídkakdy.
- 50c – čteme /sent/, tedy celým slovem.

Další měny můžeme rozepsat slovy nebo použít mezinárodní zkratku, např. *crown* nebo CZK.

- *GBP 300* nebo *300 pounds*

Diakritika ve jménech

V poznámkách u předchozí kapitoly jsme se podívali na pravopis a diakritiku u některých slov převzatých z jiných jazyků. Teď se zaměříme na jména. V této kapitole se objevilo jméno Karel Čapek.

Jména, která obsahují diakritická znaménka, která se v angličtině běžně nepoužívají, se v anglických textech píší včetně diakritiky i bez ní. Záleží na konvenci. Neexistuje žádné stoprocentní pravidlo. Čapek může být i Capek. Většinou záleží na tom, jaké symboly má člověk k dispozici, když píše na počítači.

For the time being

- *I was helped by an English sailor working for the time being as a lorry driver.*

For the time being znamená prozatím nebo pro tuto chvíli. Anglický námořník tedy pracoval jako řidič jen dočasně.

- *Leave it for the time being*. Prozatím to nechej být.
- *For the time being, we will rent a flat*. Prozatím si pronajmeme byt.

Overly formal English (přespříliš formální angličtina)

- Dámy – ještě nikdy jsem se nesetkala s žádnou anglickou osobou ženského pohlaví. Směla bych vás, není-li to příliš smělé – pozvat na čaj o páté?
- *'Ladies, I've never met an English person of the female gender before. If I may be so bold, would you allow me to invite you for an afternoon tea?'*

V češtině i v angličtině zní tato věta podivně. Nemůžeme říct, že je gramaticky nesprávná, jen je přehnaně korektní. Aby člověk nevyzněl absurdně, je potřeba dodržet dvě základní pravidla:

- Nesnažte se být extrémně zdvořilí, výsledek vyzní v lepším případě zvláštně, v horším sarkasticky. Sem patří např. fráze *Would you be as kind as to…*
- Nezajděte do opačného extrému a nepoužívejtě slang a horovorové výrazy, pokud si nejste stoprocentně jisti, že jim rozumíte a používáte je ve vhodném kontextu. Většinou to nepůsobí *cool*, ale spíše nevhodně.

Výslovnost

V textu se objevilo jméno známé autorky detektivek Agathy Christie. Příjmení této autorky se nečte /christi:/ ale /krɪsti:/, v angličtině totiž neexistuje zvuk „ch“. Pokud uvidíte v anglickém slově „ch“, tak se bude číst jako „k“ nebo „č“. Tudíž *Christmas* není /**ch**rɪstmas/ ale /ˈ**k**rɪsmæs/ a *technical* se čte /ˈte**k**nɪkl/ ne /ˈte**ch**nɪkl/. Nesprávná výslovnost může vest k tomu, že vám nebudou rozumět.

Až budete luštit anglickou křížovku nebo osmisměrku, nezapomeňte, že *ch* jsou dvě písmena, *c* a *h*. Budete tedy na ně potřebovat dva rámečky.

Čaj o páté

Tzv. čaj o páté se anglicky řekne *afternoon tea*. Je to v podstatě odpolední svačina. Pokud bychom čaj o páté přeložili doslova, tedy *Tea at Five*, tak půjde o název divadelní hry.

Food for thought

- When was the last time you went abroad?
- What did you imagine the country would look like? Did it really look like what you had imagined?
- Did the local people behave the way you expected them to?
- What expectations do you think foreigners have when they come to the Czech Republic?

W137 AJX
The
WCHESTRA

Marriage dating agency Inajiffy[1]

This esteemed[2] company was founded by two Slovak women and is clearly thriving.[3] Hardly a surprise considering their enterprising wiles[4]. I happened to come across one of them at a Czech socialising event here in London and before even getting introduced she yelped[5]: "Are you single or divorced? Don't you fancy getting married?"

My admission that I was still married upset her a little.

'But you are getting divorced!' This wasn't a question but a statement of fact.

'It's not on my agenda at the moment.'

Her interest in me ceased[6] as if you waved a magical wand. She grumbled[7] something and then threw herself at another victim by requesting her marital status. A wonderful English expression suddenly came to my mind (which is difficult to translate into Czech): 'She was working the room.' Mira (as I'll call her) never lets an opportunity slip through her fingers. She brings together in marriage competent (unmarried, divorced, widowed) European ladies with marriage-hungry gents from afar[8]. Men who wish to get hold of work and residence permits in Britain. Men who are illegal immigrants.

If you are aghast[9] at this state of affairs, please calm down. In Britain there are armies[10] of illegal immigrants, many have been living here for years and, believe it or not, they are entitled to medical treatment and their children attend normal schools. Some of them are comfortably well off – they work illicitly[11] or using the papers of a countryman who has his documents in order, and the only thing they regret is that they cannot travel out of the country as they might not get back in. Some are hopeful that they will be given asylum (like most of the Afghans who, at one time, were my colleagues at the taxi company I worked for), or, at least, the Home Office will take so much time over their rejections that they will sink deep enough roots to cannily[12] work out a way not to be deported. There are loads of 'illegals' in London who aren't desperate. But, on the other hand, there remain enough desperados to ensure that a dating agency such as Inajiffy does so well…

And, of course, that is not their name. As far as I know this dating agency doesn't have a name, no self-employment certificates…but it does have excellent references. I believe it only serves men who intend to legalise their status. Unlike Russian or Chinese 'bride supply agencies' it doesn't use the Internet. But it does bring the brides in from abroad. The search for lasses[13] within London is only an insignificant offshoot[14] of the whole operation. Mira and her colleague have managed, in the past, to expedite several coaches from Eastern Slovakia full of people, mainly women and girls, yearning to earn extra money abroad. They supply a specific large laundry[15] in Brixton (South London) which only functions thanks to the influx[16] of freshly brought in Slovak women as well as Ugandans (who, by and large[17], made their way to London under their own steam). Slovak is the exclusive language of the laundry and even the

Manželská seznamka Natotata

Založily si ji dvě Slovenky a evidentně prosperuje. Jak by taky ne, když jsou tak podnikavé? Náhodou jsem jednu z nich potkala na českém večírku tady v Londýně, a ještě jsme se ani nestihly představit, už vyjekla: „Jste svobodná, nebo rozvedená? Nechcete se vdávat?"

Mé doznání, že jsem stále ještě vdaná, ji rozladilo.

„Ale rozvádíte se!" Nebyla to otázka, bylo to konstatování.

„Zatím to nemám v úmyslu."

Rázem jsem ji přestala zajímat. Cosi zamručela, pak se vrhla po další oběti a začala se jí vyptávat na její manželský stav. Vytanul mi na mysli nádherný anglický výraz, který se do češtiny jen těžko překládá: „She was working the room." – zpracovávala místnost. Mira (jak jí budu říkat) nikdy nezahálí. Dává dohromady sňatkuschopné (neprovdané, rozvedené, ovdovělé) Evropanky se sňatkuchtivými muži odjinud. S muži, kteří si přejí v Británii sehnat pracovní povolení a povolení k pobytu. S ilegálními imigranty.

Pokud jste se teď zhrozili, zase se uklidněte. Ilegálních imigrantů je v Británii jako nastláno, mnozí tu bydlí už řadu let a věřte tomu nebo ne, mají nárok na lékařské ošetření a jejich děti chodí do školy. Leckdy si žijí docela dobře – pracují načerno nebo na papíry zlegalizovaného kamaráda a mrzí je jen to, že nemůžou tuhle zemi opustit, protože by se už nemuseli dostat zpátky. Někteří mají naději, že v Británii získají azyl (tak jako většina Afghánců, které jsem svého času měla za kolegy v taxikářské společnosti) anebo aspoň bude britské imigrační oddělení zamítat jejich žádost tak dlouho, že se tu mezitím nějak zakoření a vymyslí, jak to zařídit, aby nebyli deportováni. V Londýně žije spousta „ilegálů", kteří nejsou zoufalí. Ovšem těch, kteří zoufalí jsou, zbývá dost na to, aby uživili seznamky jako Natotata…

Jasně že se tak nejmenuje. Tahle manželská seznamka, pokud vím, nemá žádné jméno, žádný živnostenský list … zato slaví značné úspěchy. Slouží, pokud vím, výhradně mužům, kteří se hodlají zlegalizovat. Na rozdíl od ruských či čínských „dodacích služeb na nevěsty" nepracuje přes internet. Ale nevěsty dováží. Lovení děvčat v Londýně je jen bezvýznamnou odnoží celé operace. Mira s kolegyní už vypravily do Anglie několik autobusů z východního Slovenska plných lidí, hlavně žen a dívek, toužících si v cizině přivydělat. Dodávají je do jedné velkoprádelny v Brixtonu, která funguje jen díky směsce čerstvě dovezených Slovenek a taky Uganďanů (ti do Londýna vesměs přišli sami). V prádelně se mluví pouze slovensky, i Uganďané už ten jazyk pochytili. Pracuje se tam na tři směny, za minimální mzdu.

Ugandans have learnt basic phrases. The laundry operates 24 hours a day, in three 8-hour shifts, and the minimum wage is paid.

Inajiffy isn't breaking any laws by bringing these workers into the country. The girls are employed quite legally; as holders of EU passports they have an automatic right to work. And even though it's a real hard graft[18] the minimum wage is now around 6 pounds per hour and they wouldn't earn that in Eastern Slovakia even if they worked their butts off[19] every hour of the day. They are not slaves – if they don't like it they can get on a bus and go back home. The girls stay.

As I realised, Inajiffy agency gives work even to me. I interpreted for six or seven of their female clients as the girls don't speak a word of English and when they need to visit a doctor or discuss something with the authorities the British state pays for interpreters. Not everyone appreciates this system but it's quite legal.

The marriage agency which Mira runs isn't, of course, legal. But I wouldn't wish to be the investigating officer who has to pile up the evidence against them. They take money for their services, but from people whose last possible wish is for the authorities to find out how they found their bride. I don't think Mira and her colleague have anything to worry about. And the men face, at worst, the possibility that the authorities don't believe them and will not legalise their status. That's all.

But I want to write about a particular girl called, let's say, Monika. When Mira asked her whether she'd consider going through a marriage and getting paid on top she didn't turn round and leave like any sensible girl would but began to take an interest in men that Mira could supply and agreed to meet the ones that seemed most eligible[20].

And then her eyes focused on…Well, each one of us has a different taste, isn't that right?

'Hey, he's so cute[21],' exclaimed Monika.

To my eyes, her groom looked like… a broom dressed in the uniform of the local adolescents who are desperate to become part of the local mob[22]. Thin as a rake[23] and so amazingly cool that he could hardly walk with his trousers hanging under his bum[24]. He was wearing a stripy hoodie sweatshirt and his head was adorned by (again) an amazingly cool hair-trim with the shaggy ridge down the middle (which reaffirmed the image of the broom even more). His English was rather limited but he did repeat endlessly 'I good man' and 'I love you' (Monika, naturally, spoke English well by now.) Inajiffy was overjoyed that Tahir (as I'll call him) made such an impression. He looked about sixteen but, in fact, was only two years younger than Monika at twenty-two. Well, perhaps, as he had no ID he could have told Monika anything he pleased. He came from Iran – and that was almost certainly true.

'Super,' enthused[25] Monika. 'The Arabs are devoted and loyal!' How she came to this conclusion I know not, but I made no attempt to refute[26] this view. I just drily commented that Iranians are Persians, not Arabs.

Dovozem pracovnic seznamka Natotata žádný zákon nepřekračuje. Děvčata jsou zaměstnaná zcela legálně, jako držitelky pasu EU mají automaticky pracovní povolení. A sice se v prádelně nadřou, ale minimální mzda teď činí kolem šesti liber na hodinu – tolik by si na východním Slovensku nevydělaly ani ve snech. Nejsou to otrokyně – když se jim to tu znelíbí, stačí nasednout do autobusu a odjet zpátky domů. Děvčata ale zůstávají.

Agentura Natotata, jak jsem zjistila, přináší práci i mně. Tlumočila jsem už pro šest nebo sedm jejích klientek – holky většinou neumějí anglicky ani slovo, a když potřebují zajít k doktorovi nebo si něco vyjednat na úřadech, britská vláda jim platí tlumočníky. Ne každému se tenhle systém líbí, ale všechno je to legální.

Manželská seznamka, kterou Mira s kolegyní provozují, legální samozřejmě není. Ovšem nechtěla bych být vyšetřovatelem, který proti nim shromažďuje důkazy. Berou za to peníze, jistě, ale právě od lidí, kteří nemají sebemenší zájem přiznat, jak přišli ke své nevěstě. Myslím, že Miře s kolegyní se nemůže stát vůbec nic. A mužům, kteří se tímhle způsobem pokoušejí zlegalizovat, vlastně jen to, že jim úřady neuvěří a nezlegalizují je. To je všechno.

Ale já chci psát o jedné dívce, budu jí říkat Monika. Když se jí Mira dotazovala, jestli nemá zájem se vdát (a ještě si tím přivydělat), Monika se neobrátila na podpatku a neutekla, tak jako rozumnější děvčata. Začala se zajímat o kluky, které jí Mira může dodat, souhlasila s tím, že se setká s tím nejvhodnějším.

A pak její oko zálibně ulpělo na… No, každý máme jiný vkus, že ano?

„Jé, ten je hezkej!“ vydechla Monika.

Mně její nastávající připomínal spíš smeták navlečený do uniformy místních mladíčků, kteří si zoufale přejí stát se gangstery. Byl hubený jako tyčka a tak šíleně cool, že v kalhotech módně visících pod zadkem skoro nemohl chodit. Měl na sobě pruhovanou mikinu a na hlavě ten šíleně cool sestřih s chundelatým hrbem uprostřed, který iluzi smetáku ještě vylepšoval. Nemluvil moc anglicky (Monika už se dávno naučila), ale donekonečna opakoval „I good man“ a „I love you“. K velké radosti Natotatanek Monice učaroval.

Tahir (jak mu budu říkat) vypadal tak na šestnáct, ale byl o pouhé dva roky mladší než Monika, už mu bylo dvaadvacet. Ovšem … neměl doklady, tak jí mohl navykládat, cokoli se mu zachtělo. Pocházel z Íránu – to skoro určitě byla pravda.

„Super,“ radovala se Monika, „Arabové jsou oddaný a věrný!“ Jak na to přišla, to netuším, ale tohle jsem jí nevyvracela. Jen jsem ji suše upozornila, že Íránci jsou Peršané, ne Arabové.

'Persians? Hmm, but they're Arabs too, right?'

'No. Persians are Persians and Arabs are Arabs.'

'That's strange.'

What appeared strange to me was that a young, fairly attractive girl, who seemed to me thus far to be quite sensible, would marry a bloke about whom she knew absolutely nothing, not even what nationality he was. But Monika was over the moon. Inajiffy supplied her with a marvellous husband – and if she goes through with the marriage they'll pay her 500 pounds on top!

Yes. Inajiffy pays the girls who decide to marry a client a 500-pound fee.

Naturally, the money comes from the husband and, as far as I know, the agency keeps several times that amount for itself.

Monika's marriage is more-or-less working. It is true that the husband is behaving like a teenager, staying out all night messing with a group of Iranians even more wacky[27] than him and when he returns he's drunk, high on weed, puked over… but Monika isn't used to complaining and so she puts up with it with the patience of a saint. She trusts that now when their child was born the husband will see the light. And, furthermore, Tahir is the type of man who, if he misbehaves, is able to come up with amazingly charming and romantic excuses. Oh well, maybe I'm too much of a pessimist. Perhaps the two of them will make a go of it.

More likely, I fear the outcome where Tahir's status is legalised and Monika is left on her own with a child (or two). Similarly to what happened to another of the agency's clients recently. Still, I don't say anything. I am already feeling guilty that I didn't manage to persuade her to call off the hasty[28] wedding.

Moreover, I cannot believe my eyes when, from a distance, I observe the success stories of the Inajiffy marriage agency. Once upon a time, commercially arranged marriages were just a scrap of paper – a scrap of paper enabling one half of the union to obtain work and residence permits[29]. The other half grabbed the dosh[30] – a fairly substantial amount. In America, it used to be 10 000 dollars. The false marriage couple usually didn't engage in any close relations, just agreed what to tell the authorities[31]. Sometimes the lies didn't work (see the film 'Green Card'), in most cases it went through without a hitch.

From that time, though, immigration authorities have learnt their lesson. They keep asking factual questions but, in reality, they are observing how the couple relate to each other. False marriage agencies recommend these days that the couple have a relationship. They should sleep together, live together and have children. The best thing is to have kids. Work and residence permits are almost guaranteed in such cases.

I must be an unreformed romantic. The idea that on the 'recommendation' of some agency I take some bloke[32] to bed seems appalling[33] to me. It is immaterial whether

„Peršané? No ale to jsou taky Arabové, ne?"

„Ne. Peršané jsou Peršané a Arabové jsou Arabové."

„To je divný."

Mně spíš připadalo divný, že si mladá, docela hezká holka, která mi až do té doby přišla rozumná, bere chlapíka, o kterém neví ani to, k jakému národu patří. Monika ovšem byla nadšená. Seznamka Natotata jí dodala skvělého manžela – a když si ho vezme, ještě jí zaplatí pět set liber!

Ano. Natotata platí děvčatům, která se rozhodnou za klienty provdat, pět set liber na ruku.

Vybírá si to pochopitelně od jejich manželů – a pokud vím, několikanásobně víc si nechá.

Moničino manželství zatím víceméně funguje. Manžel se sice chová jako puberťák, toulá se po nocích s partou Íránců ještě potrhlejších než on sám, vrací se opilý, zkouřený, pozvracený … ale Monika si není zvyklá stěžovat, a tak to trpělivě snáší. Věří, že teď, když se jim narodil syn, manžel se změní. Nemluvě o tom, že Tahir patří k mužům, kteří se, kdykoli něco vyvedou, umějí tak krásně a romanticky omlouvat. Co já vím, třeba jsem jen příliš velký skeptik. Třeba jí to se Tahirem vyjde.

Spíš se ale obávám, že se Tahir zlegalizuje a Monika zůstane sama s dítětem, možná dvěma. Tak jako se to už stalo jiné klientce výše zmíněné agentury. No, radši jí to neříkám. Už teď mám trochu pocit viny, že se mi nepodařilo jí rozmluvit překotný sňatek.

A taky ještě pořád nevěřím svým očím, když zpovzdálí sleduju úspěchy manželské seznamky Natotata. Bývaly doby, kdy fingované manželství bylo jen cárem papíru – cárem papíru, který jednomu z manželů pomohl získat povolení k pobytu a práci. Druhý shrábl peníze – poměrně dost peněz. V Americe to bývalo okolo deseti tisíc dolarů. Fingovaní manželé spolu obvykle nic neměli, jen se domluvili, co vykládat na úřadech. Někdy se lež nepodařila, viz film Zelená karta, většinou však ano.

Od té doby se ovšem imigrační úřady mnohému naučily. Pořád se vyptávají na fakta, ale ve skutečnosti sledují, jak se manželé chovají jeden ke druhému. Fikané seznamky legalizačního druhu teď partnerům doporučují, že spolu skutečně mají mít vztah. Měli by spolu spát, žít, mít spolu děti. Nejlepší je mít děti. Povolení k pobytu a práci je pak prakticky zaručené.

Jsem zřejmě nenapravitelný romantik. Představa, že na „doporučení" nějaké agentury půjdu s nějakým chlapem do postele, mě děsí. Jestli je ten chlap milý, hezký,

the chap is kind, good-looking and appealing. I would mind the one important thing: that he came recommended by the agency. Heck, perhaps I'd find some much bigger dumbo and fall in love with him. But he'd be MY dumbo and I ALONE would make the choice.

Some women clearly relate to it differently, an agency like Inajiffy makes good money.

I don't belong to people who get a kick by telling others what to do, how they should behave and arrange their lives. But, in this case, I would plead with women, young and old, intending to go through a similar type of marriage and say just one thing: GIRLS, THINK! When such a crafty agency offers you the money, count how long it would take you to earn such an amount and then compare it to the assumed length of the marriage. Then consider that the money didn't appear out of thin air but from the person you are about to marry! The agency takes it from your family, right? Furthermore, before you succumb to the yoke of marriage, find out about your intended, at least some, basic facts. Even if he wants to get hitched in a hurry (and you bet he does!), rein yourself in , wait at least six months, perhaps a year. Allow time for a balanced view or for you to change your mind.

You know what the bard said? 'Two idiots often choose to marry out of good sense.'

Vysvětlivky

1. in a jiffy – ihned, natotata
2. esteemed – vážený
3. thrive – prospívat, prosperovat
4. enterprising wiles – lsti, jednotné číslo wile – lest
5. yelp – vyjeknout, zakňučet
6. cease – přestat, zastavit s
7. grumble – reptat, nadávat
8. from afar – z dálky, zpovzdálí
9. aghast – zděšený, ohromený
10. army – armáda, hromada lidí
11. illicitly – nelegálně, synomymum pro *illegally*
12. cannily – chytře
13. lass – dívka, mladá žena. Používá se převážně ve Skotsku a na severu Anglie.
14. offshoot – odnož, výběžek
15. laundry – prádelna
16. influx – příval, příliv např. turistů, imigrantů, financí atd.
17. by and large – celkem vzato
18. graft – makačka, dřina
19. work someone's butt off – dřít jako kůň. V americké angličtině *work someone's ass off*.
20. eligible – způsobilý, oprávněný (k sňatku)

sympatický – na tom nesejde. Vadilo by mi na něm jediné: že mi ho dohodila agentura. Co já vím, třeba bych si našla daleko většího pitomce a zamilovala se do něj. Ale našla bych si ho SAMA.

Některé dívky a ženy to evidentně berou jinak. A agentury jako Natotata vydělávají.

Nepatřím k lidem, které by bavilo poroučet druhým, co mají dělat, jak se mají chovat, jak si zařídit život. Ale tentokrát bych dívky a ženy, které se chystají uzavřít nějaký podobný sňatek, chtěla poprosit o jediné: HOLKY, MYSLETE! Když vám vykutálená seznamka nabídne peníze, spočítejte si, jak dlouho by vám trvalo, než byste si je vydělaly, a porovnejte to s předpokládanou délkou manželství. Taky si uvědomte, že se ty peníze nezmaterializovaly ve vzduchu: pocházejí od člověka, za kterého se zrovna vdáváte! Agentura si je vybere od vaší rodiny, že? A taky: než strčíte hlavu do chomoutu, zjistěte si o svém nastávajícím aspoň základní věci. I když se chce honem honem ženit – ovšemže chce! -- vy nespěchejte, počkejte aspoň půl roku, radši rok. Dejte si čas změnit na něho názor.

Znáte slova klasika? „Často uzavřou dva idioti sňatek z rozumu."

21. cute – roztomilý (většinou o plyšové hračce nebo zvířátku)
22. mob – lůza, gangy
23. rake – hrábě
24. bum – zadnice (hovorový výraz)
25. enthuse – rozplývat se nad něčím, nadšeně mluvit o něčem
26. refute – vyvrátit, dokázat nesprávnost
27. wacky – nezvyklý, zvláštní (hovorový výraz)
28. hasty – rychlý, spěšný
29. resident permit – povolení k trvalému pobytu
30. dosh – peníze (hovorový výraz)
31. authorities – úřady
32. bloke – chlápek (hovorový výraz)
33. appalling – otřesný, úděsný, příšerný
34. chap – chlap, chlápek (zastaralý výraz)
35. dumbo – hlupák (hovorový výraz)
36. plead – snažně prosit, naléhavě žádat
37. crafty – lstivý, vychytralý
38. appear out of thin air – objevit se zčistajasna
39. get hitched – oženit se/vdát se (hovorový výraz)
40. you bet – můžete se vsadit, že
41. rein sb. in – zvládnout někoho, umírnit

Notes

Compound adjectives with numbers

Podíváme se na tzv. *compound adjectives* (složená adjektiva), tedy přídavná jména, která se skládají z několika slov. V tomto případě budou tato přídavná jména obsahovat číslovku.

- *8-hour shift* – osmihodinová směna. *The laundry operates 24 hours a day, in three* ***8-hour shifts****, and the minimum wage is paid*.
- *500-pound fee* – padesátilibrový poplatek. *Inajiffy pays the girls who decide to marry a client a* ***500-pound fee.***

Pokud je číslovka na prvním místě, následuje za ní pomlčka. Pokud složené přídavné jméno obsahuje podstatné jméno, pak je toto v jednotném čísle, např. čtyřstránkový dokument je *four-page document*, nikoli ~~*four-pages document*~~.

CAPITAL LETTERS (VELKÁ PÍSMENA)

V angličtině je velmi vyjímečné psát text velkými písmeny. Na rodilé mluvčí každé takto napsané SLOVO působí, jako kdybyste na ně zakřičeli. Věta nebo odstavec napsaný velkými písmeny se také bude špatně číst. Pokud chcete slovo, frázi nebo větu zdůraznit, je vhodnější použít tučné písmo. Ovšem, pokud chcete dané slovo zakřičet, jen do toho.

However, moreover, atd.

Za *however* (nicméně), *moreover* (navíc), *furthermore* (navíc) nebo *nevertheless* (nicméně) se v angličtině píše čárka. Tato slova se nejčastěji používají na začátku věty. Pokud se jedno z těchto slovíček objeví uprostřed věty, je odděleno čárkami na obou stranách.

Some + jednotné číslo

Ve škole se studenti angličtiny učí, že *some* (nějaký) lze použít pouze s nepočitatlnými podstatnými jmény nebo s množným číslem počitatelných podstatných jmen. *Some* se v kombinci s jednotným číslem počitatelných podstatných jmen používá ve dvou případech: při **zdůraznění neurčitosti** něčeho nebo pokud chceme říct, že něco **opravdu stojí za to.**

- *The idea that on the 'recommendation' of* ***some agency*** *I take* ***some bloke*** *to bed seems appalling to me.* – jde o nějakou agenturu a nějakého chlápka, nic o nich nevíme, neznáme je
- ***Some guy*** *called you while you were gone.* – stejný případ, volal nějaký člověk, neznáme ho, nic o něm nevíme
- *That's* ***some car*** *you have there.* – obdivujeme to auto, je úžasné

Předložkové vazby

- *engage in st.* – zúčastnit se něčeho, participovat v něčem. *The false marriage couple usually didn't* ***engage in*** *any close relations.*
- *supply sb with st* – zásobovat někoho něčím. *Inajiffy* ***supplied*** *her* ***with*** *a marvellous husband.*
- *relate to sb* – komunikovat, rozumět si s někým. *They keep asking factual questions but, in reality, they are observing how the couple* ***relate to*** *each other.*
- interest in st/sb – zájem o něco/někoho. *Her* ***interest in*** *me ceased.*

Frázová slovesa – Phrasal verbs

- *put up with st - She* ***puts up with*** *it with the patience of a saint.*
- *get hold of st/sb - Men who wish to* ***get hold of*** *work and residence permits in Britain.*

Zajímavé fráze

- *get hitched* – oženit se, vdát se (hovorové). *Even if he wants to* ***get hitched*** *in a hurry.*
- *make a go of st* – pracovat na něčem, aby to byl úspěch. *Perhaps the two of them will* ***make a go of*** *it.*
- *go (off) without a hitch* – proběhnout plynule, bez zádrhele. *It went through* ***without a hitch****.*
- *be over the moon about/with st* – být z něčeho nadšený, potěšený. *But Monika was over the moon…*
- *under one's own steam* – sám. *Ugandans (who, by and large , made their way to London* ***under their own steam****).*
- *waved a magical wand* – zamávat kouzelnou hůlkou. *Her interest in me ceased as if you* ***waved a magical wand****.*
- *succumb to st* – podlehnout něčemu. ***Succumb to*** *the yoke of marriage*. Vlézt do chomoutu.

False friends

False friend je slovo, které člověku připomíná slovo v mateřském jazyce a tak si myslí, že ví, co znamená. Jenže význam je většinou úplně jiný. První dvojicí tzv. *false friends* je *event* a *action*.

- *action* /ˈækʃən/ čin, akce, děj
- *event* /ɪˈvent/ akce, událost (společenská, sportovní)

Když v češtině mluvíme o tom, že proběhla nějaká společenská akce nebo že pořádáme akci, pak je to *event*. *Action* použije režisér při natáčení.

✓ *I happened to come across one of them at a Czech socialising* ***event*** *here in London.*

✓ *We went to a live music* ***event*** *last week.*

× ~~*We went to a live music* ***action*** *last week*~~.

Druhou dvojicí, která dělá studentům často potíže, jsou fráze: *on the other hand x on the other side*

- *on the other hand* – na druhou stranu
- *on the other side* – na druhé straně

On the other hand se často používá v kombinaci *on the one hand…on the other hand* (na jednu stranu…na druhou stranu).

- *But,* ***on the other hand****, there remain enough desperados to ensure that a dating agency such as Inajiffy does so well…*

V tomto případě by bylo chybné použít slovo *side*. Šlo by o doslovný překlad, ne o překlad významu. Zde máme příklad správného použití *on the other side*:

- *It is* ***on the other side***. Je to na druhé straně (papíru).

Kdo nebo co je *hoodie*?

Hoodie je mikina s kapucí, později se tímto termínem začaly označovat i osoby, které nosily mikinu s kapucí. V současné době jde o jeden z kontroverzních kusů oblečení. Pokud o někom řeknete, že je *hoodie*, jde o negativní označení. Zloději a výtržníci často používají kapuce, aby nebyli rozpoznat na kamerách.

V některých obchodech a pubech mají tzv. *hoodie policy* („kapucová pravidla"). Znamená to, že vyhodí kohokoli, kdo bude mít při vstupu do budovy na hlavě kapuci. Toto se také často vztahuje na kšiltovky. Na těchto místech jsou často nápisy jako *NO HOODIES* nebo *NO HOODIES / NO BASEBALL CAPS* apod.

Food for thought

- What do you think about arranged marriages?
- Would you enter such a marriage?
- How long does it take you to get to know someone well?
- Can you imagine living in one household with someone you do not love or even having children with such a person?

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.